

SOSIAALI- JA TERVEYSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 32/2006 vp

Hallituksen esitys laeiksi Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain muuttamisesta sekä eläkesäätiölain 64 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 96 §:n 2 momentin kumoamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 13 päivänä kesäkuuta 2006 lähettänyt sosiaali- ja terveysvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laeiksi Vakuutusvalvontavirastosta annetun lain muuttamisesta sekä eläkesäätiölain 64 §:n 2 momentin ja vakuutuskassalain 96 §:n 2 momentin kumoamisesta (HE 78/2006 vp).

Lausunto

Eduskunnan päätöksen mukaisesti talousvaliokunta on antanut asiasta lausunnon (TaVL 32/2006 vp), joka on otettu tämän mietinnön liitteeksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- ylijohtaja Tarmo Pukkila, apulaisosastopäällikkö Katriina Lehtipuro, hallitusneuvos Erkki Rajaniemi, hallitussihteeri Juhani Turunen ja ylimatemaatikko Leena Väänänen, sosiaali- ja terveysministeriö
- finanssineuvos Urpo Hautala, valtiovarainministeriö
- toimitusjohtaja Jukka Rantala, Eläketurvakeskus
- tutkimuspäällikkö Arttu Juuti, Kilpailuvirasto
- ylijohtaja Hely Salomaa, johtaja Timo Laakso ja päälakimies Markku Sorvari, Vakuutusvalvontavirasto

- johtaja Åsa Ceder ja johtaja Olli Kytö, Alandia-Bolagen/Alandia-yhtiöt
- johtaja Nils-Erik Felixsson, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas
- toimitusjohtaja Kari Puro, Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen
- päälakimies Tuula Kallio, Etera
- aktuaarijohtaja Pasi Mustonen, Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma
- aktuaari Mikko Karpoja, Keskinäinen vakuutusyhtiö Eläke-Fennia
- aktuaari Kimmo Karppinen, Merimieseläkekassa
- lakiasianjohtaja Jaakko Gummerus, Tapiolaryhmä
- johtaja Matti Leppälä, Työeläkevakuuttajat TELA ry
- toimitusjohtaja Esko Kivisaari, Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliitto ry
- toiminnanjohtaja Folke Bergström, Eläkesäätiöyhdistys
- johtaja Markku Lemmetty, Akava ry
- asiantuntija Vesa Rantahalvari, Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry
- sosiaalipoliittinen sihteeri Kaija Kallinen, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
- lakimies Juri Aaltonen, Toimihenkilökeskusjärjestö STTK ry
- johtaja Risto Suominen, Suomen Yrittäjät

- lakimies Eija Korpi, Maatalousyrittäjien eläkelaitos MELA.

Viitetiedot

Valiokunta on käsitellyt tämän esityksen yhdes-
sä hallituksen esitysten HE 76/2006 vp, HE
77/2006 vp ja HE 79/2006 vp kanssa.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi Vakuutus-
valvontavirastosta annettua lakia, eläkesäätiöla-
kia ja vakuutuskassalakia. Vakuutusvalvontavi-
rastosta annettuun lakiin lisättäisiin säännökset
viraston valvonta- ja tarkastustoimen itsenäisyy-
destä, viraston toiminnan tavoitteesta ja johto-
kunnan tehtävistä. Lisäksi lakiin tehtäisiin eräi-
tä teknisiä muutoksia.

Eläkesäätiölakia muutettaisiin siten, ettei elä-
kesäätiöiden valvontatehtäviä voitaisi enää siir-

tää Vakuutusvalvontavirastolta Eläketurvakes-
kukselle.

Vakuutuskassalakia muutettaisiin siten, ettei
työntekijäin eläkelain ja yrittäjien eläkelain mu-
kaista toimintaa harjoittavien eläkekassojen val-
vontatehtäviä voitaisi enää siirtää Eläketurva-
keskukselle.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päi-
vänä tammikuuta 2007.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen tavoitteena on Vakuutus-
valvontaviraston valvonta- ja tarkastustoimen it-
senäisyyden painottaminen sekä johtokunnan,
ylijohtajan ja johtajien lainsäädännöllisen ase-
man selkeyttäminen ja vastuun korostaminen.

Sosiaali- ja terveysvaliokunta pitää esitystä
kannatettavana ja erityisen myönteisenä sitä,
että vakuutuslaitosten toiminnan ja valvonnan
julkisuutta ja läpinäkyvyyttä lisätään. Vakuutus-
valvontaviraston tulee jatkossa määräjoi-
n julkistaa tietoja valvottavien toiminnan tuloksesta
ja vakavaraisuudesta. Samoin johtokunnan on
vähintään kerran vuodessa annettava sosiaali- ja
terveysministeriölle kertomus vakuutustoimin-
nan keskeisistä tapahtumista sekä Vakuutusval-
vontavirastolle asetettujen tavoitteiden toteutu-
misesta.

Vakuutustoiminnan vakauden valvonta on en-
tistä tärkeämpää, kun eläkelaitoksille vuoden
2007 alusta mahdollistetaan nykyistä riskilli-
sempi sijoitustoiminta samanaikaisesti eduskun-
nan käsittelyssä olevien hallituksen esitysten
(HE 77/2006 vp ja HE 79/2006 vp) mukaisesti.

Työeläkevakuutustoiminnassa on kyse "tuot-
teesta", jonka vakuutuksenottaja maksaa etukä-
teen, mutta josta saatava vastine toteutuu vasta
vuosikymmenten jälkeen. Tämän vuoksi on erit-
täin tärkeää, että alalla toimitaan paitsi lain
myös terveiden ja varovaisten liikeperiaatteiden
mukaisesti. Myös valvottavien vakavaraisuuden
säilyminen eläke-edut turvaavalla tasolla on
olennainen koko eläkejärjestelmän tulevaisuu-
den kannalta. Valvojan tehokas ja läpinäkyvä
toiminta on osaltaan luomassa luottamusta elä-
kejärjestelmään. Kun valvontatoiminta eläkelai-
tosten sijoitustoiminnan riskien kasvaessa käy
yhä vaativammaksi, sosiaali- ja terveysvalio-
kunta pitää talousvaliokunnan tavoin tärkeänä,
että Vakuutusvalvontaviraston riittävät resurssit
turvataan, jotta valvonta voi lain tarkoittamalla
tavalla toteutua.

Talousvaliokunta on lausunnossaan ehdotta-
nut laajennusta vakuutusvalvontaviraston tehtä-
viin. Sosiaali- ja terveysvaliokunnan asiantunti-
jakuulemisessa on kiinnitetty huomiota myös
viraston ohjausjärjestelmän välttämättömiin
kehittämistarpeisiin. Sosiaali- ja terveysvalio-

kunta toteaa, ettei nyt annetulla esityksellä ole ollut tarkoitus muuttaa viraston nykyisiä tehtäviä. Valiokunta katsoo, että sekä vakuutusvalvontaviraston tehtävien että sen ohjausjärjestelmän kehittämistarpeet on syytä selvittää erikseen.

Yksityiskohtaiset perustelut

Koska valvontatehtäviä ei jatkossa voisi siirtää Eläketurvakeskukselle, on eläkesäätiölain 65 §:n 4 momentti kumottava ja vakuutuskassalain 97 §:n 4 momentin ensimmäinen virke tarpeettomana poistettava. Vakuutuskassalakiin ehdotettavan muutoksen johdosta valiokunta ehdottaa 3. lakiehdotuksen hylättäväksi ja sen sijasta hyväksyttäväksi uuden 4. lakiehdotuksen.

Valiokunnan muutosehdotukset

2.

Laki

eläkesäätiölain 64 §:n 2 momentin ja 65 §:n 4 momentin kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan 29 päivänä joulukuuta 1995 annetun eläkesäätiölain (1774/1995) 64 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 85/1999,

ja 65 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 391/2006.

2 §

(Kuten HE)

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella sosiaali- ja terveystieteiden valtiokunta ehdottaa,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana,

että 3. lakiehdotus hylätään,

että 2. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että hyväksytään uusi 4. lakiehdotus (Valiokunnan uusi lakiehdotus).

Valiokunnan uusi lakiehdotus

4.

Laki

vakuutuskassalain 96 ja 97 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 27 päivänä marraskuuta 1992 annetun vakuutuskassalain (1164/1992) 96 §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 392/2006, ja

muutetaan 97 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on mainitussa laissa 392/2006, seuraavasti:

97 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä
kuuta .

(Poist.) Sairausvakuutuslain mukaisen työpaikkakassan on toimitettava 1 momentissa tarkoitettut asiakirjat myös Kansaneläkelaitokselle.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2006

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Valto Koski /sd	Juha Rehula /kesk
jäs.	Sirpa Asko-Seljavaara /kok	Paula Risikko /kok
	Anneli Kiljunen /sd	Osmo Soininvaara /vihr
	Marjaana Koskinen /sd	Tapani Tölli /kesk
	Pehr Löfv /r	Raija Vahasalo /kok
	Riikka Moilanen-Savolainen /kesk	Erkki Virtanen /vas
	Aila Paloniemi /kesk	Tuula Väättäinen /sd.
	Leena Rauhala /kd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Eila Mäkipää.